

NESLUŽBENI PRIJEPIS IZVORNOG TEKSTA

Zakon o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača

Objavljen 2. lipnja 2023.

Objavljen u: NN 59/2023

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-predstavnickim-tuzbama-za-zastitu-kolektivnih-interesa-i-prava-potrosaca/

Sadržaj

DIO PRVI OSNOVNE ODREDBE	3
Predmet Zakona	3
Usklađivanje s pravnim aktima Europske unije	3
Odnos prema drugim zakonima	3
Načelo žurnosti	3
Pojmovi	3
Korištenje pojmova s rodnim značenjem	4
DIO DRUGI POSTUPAK POVODOM POKRETANJA PREDSTAVNIČKIH TUŽBI	4
Stvarna i mjesna nadležnost suda	4
Ovlaštena tijela za podnošenje predstavničke tužbe	4
Postupak odabira ovlaštene udruge ili drugog oblika udruživanja udruga	5
Objava Popisa ovlaštenih tijela	6
Notifikacija Europskoj komisiji	6
Kontaktna točka	7
Predstavničke tužbe i prekogranične predstavničke tužbe	7
Prethodno upozorenje	7
Medijacija prije podnošenja predstavničke tužbe	7
Medijacija tijekom postupka	8
Privremene mjere	8
Žurnost u postupcima za utvrđivanje i zabranu protupravnog postupanja trgovca	8
Sadržaj predstavničke tužbe	8
Dokazi kojima raspolaže samo jedna strana	9
Oštećenici obuhvaćeni tužbenim zahtjevom	9
Preinaka predstavničke tužbe	9
Nedopustivost nove parnice o istom zahtjevu	9
Odluka	9
Paricijski rok	10
Sankcije za nepostupanje po presudi	10
Dokazna snaga presude za ostale sudove	11
Financiranje parnice	11
Naknade za sudjelovanje	11
Prekid zastare	11
Plaćanje sudskih pristojbi	12
DIO TREĆI INFORMIRANJE O PREDSTAVNIČKIM TUŽBAMA	12
Informacije o predstavničkim tužbama i prekograničnim predstavničkim tužbama	12
Objava i ažuriranje informacija o ovlaštenim tijelima i predstavničkim tužbama	12
Dostava informacija o provedbi	12
DIO ČETVRTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	13

ZAKON
O PREDSTAVNIČKIM TUŽBAMA ZA ZAŠTITU KOLEKTIVNIH
INTERESA I PRAVA POTROŠAČA

DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se pravo podnošenja domaće i prekogranične predstavničke tužbe u kolektivnim potrošačkim sporovima (u daljnjem tekstu: predstavnička tužba) i pravila postupka na temelju kojih sud raspravlja i odlučuje u tim sporovima.

Usklađivanje s pravnim aktima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošača i stavljanju izvan snage Direktive 2009/22/EZ (SL L 409, 4. 12. 2020.).

Odnos prema drugim zakonima

Članak 3.

(1) U postupku povodom predstavničkih tužbi na odgovarajući se način primjenjuju pravila parničnog postupka u postupku pred trgovačkim sudovima, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Ostvarivanje naknade štete u parnici povodom predstavničke tužbe iz članka 13. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona ili u postupku sudske medijacije iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona ne utječe na mogućnost ostvarivanja materijalnih prava koja nisu bila obuhvaćena tom predstavničkom tužbom odnosno nagodbom.

Načelo žurnosti

Članak 4.

Postupak povodom predstavničkih tužbi je hitan.

Pojmovi

Članak 5.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. domaća predstavnička tužba je predstavnička tužba koju je podnio ovlašteni tužitelj iz članka 8. ovoga Zakona u državi članici u kojoj je imenovan
2. kolektivni interesi potrošača predstavljaju opći interes potrošača te, osobito u predstavničkim tužbama za naknadu štete, interes skupine potrošača

3. mjera popravljjanja štete je mjera naknade imovinske i neimovinske štete te isplate naknade zbog stjecanja bez osnove uzrokovanih povredom propisa iz Priloga I. ovoga Zakona oštećenima
4. potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti
5. praksa je svaki čin ili propust trgovca
6. predstavnička tužba je tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača koju je podnio ovlašteni tužitelj u ime potrošača kojom traži utvrđenje da je tuženik postupao suprotno odredbama propisa iz Priloga I. ovoga Zakona, zabranu postupanja koje predstavlja takvu povredu, naknadu imovinske i neimovinske štete i/ili isplatu naknade zbog stjecanja bez osnove uzrokovanih tom povredom
7. prekogranična predstavnička tužba je predstavnička tužba koju je podnio ovlašteni tužitelj u državi članici koja nije država članica u kojoj je imenovan
8. trgovac je svaka osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu u okviru svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, uključujući i osobu koja nastupa u ime ili za račun trgovca.

Korištenje pojmova s rodnom značenjem

Članak 6.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a koji imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI

POSTUPAK POVODOM POKRETANJA PREDSTAVNIČKIH TUŽBI

Stvarna i mjesna nadležnost suda

Članak 7.

- (1) Za suđenje u postupcima povodom predstavničkih tužbi stvarno je nadležan trgovački sud.
- (2) Za suđenje u postupcima povodom predstavničkih tužbi nadležan je, osim suda opće mjesne nadležnosti, i sud na čijem području je došlo ili je moglo doći do povrede propisa iz Priloga I. ovoga Zakona.

Ovlaštena tijela za podnošenje predstavničke tužbe

Članak 8.

- (1) Predstavničku tužbu mogu podnijeti ovlaštena tijela (u daljnjem tekstu: ovlašteni tužitelj) koja su uvrštena na Popis ovlaštenih tijela za podnošenje predstavničke tužbe (u daljnjem tekstu: Popis ovlaštenih tijela).
- (2) Ovlašteni tužitelj može biti pojedina udruga ili drugi oblik udruživanja udruga koje su odabrane sukladno članku 9. ovoga Zakona.
- (3) Uz ovlaštene tužitelje iz stavka 1. ovoga članka prekograničnu predstavničku tužbu mogu podnijeti i ovlaštena tijela prethodno imenovana u drugoj državi

članici u svrhu podnošenja prekograničnih predstavničkih tužbi pred njihovim sudovima ili upravnim tijelima.

(4) Predstavničku tužbu može podnijeti i javnopravno tijelo nadležno za zaštitu jednog ili više prava potrošača uređenih propisima iz Priloga I. ovoga Zakona koje je iskazalo interes za uvrštavanje na Popis ovlaštenih tijela pod pretpostavkom da prethodno nije bilo uključeno u postupak zaštite prava potrošača na temelju propisa zbog kojeg bi podnošenjem predstavničke tužbe bilo u sukobu interesa.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nadležni sud može, s pravnim učinkom u određenoj parnici, priznati svojstvo tužitelja za podnošenje domaće predstavničke tužbe i onim oblicima udruživanja koji ispunjavaju pretpostavke iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona, a nisu uvršteni na Popis ovlaštenih tijela.

(6) Predstavničku tužbu može podnijeti više ovlaštenih tijela iz različitih država članica Europske unije u svrhu zaštite kolektivnih interesa potrošača.

(7) Tijekom cijelog postupka sud će po službenoj dužnosti paziti može li ovlašteno tijelo određeno sukladno odredbama ovoga članka biti tužitelj u konkretnoj parnici.

(8) Sudjelovanje udruge koja ne ispunjava pretpostavke iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona u predstavničkim parnicama uvijek predstavlja bitnu povredu parničnog postupka.

Postupak odabira ovlaštene udruge ili drugog oblika udruživanja udruga

Članak 9.

(1) Udruga ili drugi oblik udruživanja udruga koji smatraju da ispunjavaju pretpostavke iz stavka 2. ovoga članka podnose zahtjev ministarstvu nadležnom za poslove zaštite potrošača (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za uvrštavanje na Popis ovlaštenih tijela.

(2) Udruga ili drugi oblik udruživanja udruga iz stavka 1. ovoga članka koji podnose zahtjev za uvrštavanje na Popis ovlaštenih tijela moraju ispunjavati sljedeće pretpostavke:

- biti upisani u Registar udruga Republike Hrvatske i u Registar neprofitnih organizacija
- biti osnovani radi zaštite jednog ili više prava potrošača uređenih propisima iz Priloga I. ovoga Zakona
- aktivno djelovati najmanje 12 mjeseci prije podnošenja predstavničke tužbe
- protiv njih ne smije biti pokrenut postupak prestanka postojanja u skladu s propisom o udrugama
- voditi transparentno financijsko poslovanje u skladu s propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija
- uredno ispunjavati ugovorne obveze u provedbi odobrenih financijskih podrški od strane tijela državne uprave i drugih javnopravnih tijela

- uredno ispunjavati obveze plaćanja poreza i drugih davanja prema državnom proračunu i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- protiv osobe ili osoba ovlaštenih za zastupanje ne smije se voditi kazneni postupak za kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti
- osigurati dokaz o neovisnosti djelovanja i nepostojanju utjecaja osoba koje nisu potrošači, osobito trgovaca, a koje imaju ekonomski interes za podnošenje određenih tužbi
- osigurati organizacijske, ljudske, prostorne i financijske resurse za obavljanje osnovne djelatnosti u skladu s financijskim planom i programom rada udruge
- moraju biti solventni
- na svojim mrežnim stranicama redovito, jasno i razumljivo objavljivati informacije iz ovoga stavka, zajedno s informacijama o izvorima financiranja, svojoj organizacijskoj i upravljačkoj strukturi te strukturi članstva.

(3) Na temelju zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo ocjenjuje ispunjava li udruga ili drugi oblik udruživanja udruga pretpostavke iz stavka 2. ovoga članka i donosi odluku o uvrštavanju podnositelja zahtjeva na Popis ovlaštenih tijela.

(4) Odluka iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva.

(5) Ministarstvo je dužno najmanje jednom u pet godina izvršiti procjenu usklađenosti ovlaštenih tijela s Popisa ovlaštenih tijela s pretpostavkama iz stavka 2. ovoga članka.

(6) U slučaju prestanka ispunjenja pretpostavki iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo donosi odluku o brisanju tijela s Popisa ovlaštenih tijela.

(7) Protiv odluke Ministarstva o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka i odluke o brisanju s Popisa ovlaštenih tijela žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Objava Popisa ovlaštenih tijela

Članak 10.

Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje Popis ovlaštenih tijela.

Notifikacija Europskoj komisiji

Članak 11.

(1) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji Popis ovlaštenih tijela koji sadrži naziv ovlaštenih tijela i statutarni cilj.

(2) Ministarstvo bez odgađanja obavještava Europsku komisiju o svakoj promjeni Popisa ovlaštenih tijela.

*Kontaktna točka***Članak 12.**

Ministarstvo je kontaktna točka nadležna za zaprimanje i rješavanje predstavki o neispunjenju pretpostavki iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona tijela s Popisa ovlaštenih tijela, u skladu s propisom kojim se uređuje opći upravni postupak.

*Predstavničke tužbe i prekogranične predstavničke tužbe***Članak 13.**

(1) Svako ovlašteno tijelo iz članka 8. ovoga Zakona ovlašteno je podnijeti predstavničku tužbu radi:

1. utvrđenja da je tuženik postupao suprotno odredbama propisa iz Priloga I. ovoga Zakona – predstavnička tužba za utvrđenje
2. zabrane postupanja koje predstavlja povredu odredbi propisa iz Priloga I. ovoga Zakona – predstavnička tužba za zabranu postupanja
3. naknade imovinske i neimovinske štete i/ili isplate naknade zbog stjecanja bez osnove oštećenima uzrokovanih povredom propisa iz Priloga I. ovoga Zakona – predstavnička tužba za naknadu štete.

(2) Predstavnička tužba može se podnijeti protiv pojedinog trgovca ili skupine trgovaca iz istoga gospodarskog sektora čije je postupanje u suprotnosti s propisima iz Priloga I. ovoga Zakona, komorskih i interesnih udruga trgovaca koje promiču protupravno postupanje ili protiv nositelja pravila postupanja trgovaca kojima se promiče korištenje nepoštenih poslovnih prakse, kako je ona definirana propisom kojim se uređuje nepoštena poslovna praksa.

*Prethodno upozorenje***Članak 14.**

(1) Prije podnošenja predstavničke tužbe za utvrđenje i zabranu postupanja ovlašteni tužitelj dužan je osobu iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona protiv koje namjerava podnijeti predstavničku tužbu, u pisanom obliku, prethodno upozoriti da će, ako ne prekine s protupравnim postupanjem, protiv nje podnijeti tužbu.

(2) Ovlašteni tužitelj ne može podnijeti predstavničku tužbu za utvrđenje i zabranu postupanja prije isteka roka od 30 dana od dana dostave prethodnog upozorenja iz stavka 1. ovoga članka.

*Medijacija prije podnošenja predstavničke tužbe***Članak 15.**

(1) Prije podnošenja predstavničke tužbe za naknadu štete stranke mogu podnijeti prijedlog za rješavanje spora putem medijacije.

(2) Prijedlog za rješavanje spora medijacijom podnosi se jednom od tijela za alternativno rješavanje potrošačkih sporova određenih propisima kojima se uređuje alternativno rješavanje potrošačkih sporova.

(3) Na medijaciju iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe propisa o mirenju i propisa kojima se uređuje alternativno rješavanje potrošačkih sporova.

*Medijacija tijekom postupka***Članak 16.**

- (1) Sud će na pripremnom ročištu povodom predstavničke tužbe za naknadu štete upoznati stranke s mogućnostima da spor riješe sudskom nagodbom ili u postupku medijacije i obrazložiti im te mogućnosti.
- (2) Na sklapanje sudske nagodbe i rješavanje spora medijacijom na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak o sudskoj nagodbi i medijaciji.
- (3) Prije potpisivanja zapisnika o nagodbi sud će ispitati jesu li raspolaganja stranaka suprotna prisilnim propisima i pravilima javnog morala te jesu li pravična.
- (4) Donošenje rješenja kojim se nagodba ne dopušta odgodit će se ako je potrebno da se o okolnostima iz stavka 3. ovoga članka prije toga pribave obavijesti.

*Privremene mjere***Članak 17.**

Tijekom postupka sud može po službenoj dužnosti ili na prijedlog tužitelja bez saslušanja protivne stranke odrediti privremene mjere zabrane postupanja koje predstavlja povredu odredbi propisa iz Priloga I. ovoga Zakona radi otklanjanja prijeteeće opasnosti protupravnog oštećenja ili radi sprečavanja nasilja ili otklanjanja nenadoknadive štete sukladno propisu kojim se uređuje ovršni postupak.

*Žurnost u postupcima za utvrđivanje i zabranu protupravnog postupanja trgovca***Članak 18.**

- (1) U postupcima u kojima se odlučuje o predstavničkoj tužbi za utvrđenje i zabranu protupravnog postupanja trgovca pripremno ročište mora se održati u roku od 30 dana od primitka odgovora na tužbu odnosno isteka roka za odgovor na tužbu.
- (2) Odluka u postupcima o privremenim mjerama iz članka 17. ovoga Zakona mora se donijeti i otpremiti u roku od 30 dana od pripremnog ročišta.
- (3) Prekoračenje roka u postupcima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dopušteno je samo zbog bitnih razloga.
- (4) O prekoračenju roka iz stavka 3. ovoga članka sudac je dužan izvijestiti predsjednika suda.
- (5) U postupcima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka drugostupanjski sud mora donijeti i otpremiti odluku u roku od 30 dana od dana primitka žalbe.

*Sadržaj predstavničke tužbe***Članak 19.**

- (1) Tužitelj nije dužan u predstavničkoj tužbi za zabranu postupanja navesti iznos štete koju su pretrpjeli oštećenici i činjenice iz kojih proizlazi namjera odnosno nepažnja tuženika.
- (2) Za podnošenje predstavničke tužbe za zabranu postupanja oštećenici ne moraju dati ovlaštenje za zastupanje ovlaštenom tužitelju.

- (3) Predstavnička tužba za naknadu štete mora sadržavati popis oštećenika zajedno s izjavama volje za zastupanjem i visinu štete koja im pripada.
- (4) Popis oštećenika iz stavka 3. ovoga članka sadrži imena i prezimena oštećenika te broj osobnog identifikacijskog dokumenta.
- (5) Izjava volje iz stavka 3. ovoga članka mora biti dana u pisanom obliku i vlastoručno potpisana.

Dokazi kojima raspolaže samo jedna strana

Članak 20.

- (1) Ako se u predstavničkoj tužbi ili najkasnije na pripremnom ročištu ovlašteni tužitelj pozvao na dokazna sredstva kojima raspolaže tuženik ili treća strana, a nužni su radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, sud će naložiti tuženiku ili trećoj strani da dostavi te dokaze ili na drugi način omogući njihovo izvođenje.
- (2) Ako se u odgovoru na predstavničku tužbu ili najkasnije na pripremnom ročištu tuženik pozvao na dokazna sredstva kojima raspolaže ovlašteni tužitelj ili treća strana, a nužni su radi pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, sud će naložiti ovlaštenom tužitelju ili trećoj strani da dostavi te dokaze ili na drugi način omogući njihovo izvođenje.

Oštećenici obuhvaćeni tužbenim zahtjevom

Članak 21.

Kako bi njihove tražbine prema tuženiku bile obuhvaćene predstavničkom tužbom za naknadu štete, oštećenici moraju pisanim putem izričito izjaviti volju za zastupanjem ovlaštenom tužitelju.

Preinaka predstavničke tužbe

Članak 22.

Ovlašteni tužitelj može preinačiti predstavničku tužbu za naknadu štete do zaključenja glavne rasprave.

Nedopustivost nove parnice o istom zahtjevu

Članak 23.

- (1) Dok parnica teče o tužbenom zahtjevu za naknadu štete, oštećenici obuhvaćeni tužbenim zahtjevom ne mogu biti zastupani u drugim parnicama koje imaju istu činjeničnu i pravnu osnovu i koje su pokrenute protiv istog trgovca, niti mogu podnijeti tužbu samostalno na temelju iste činjenične i pravne osnove i protiv istog trgovca.
- (2) Sud će tijekom cijelog postupka po službenoj dužnosti paziti teče li već druga parnica o istom zahtjevu među istim strankama.

Odluka

Članak 24.

- (1) Ako utvrdi da je tužbeni zahtjev osnovan, sud će, ovisno o tužbenom zahtjevu, presudom:

1. utvrditi čin povrede propisa iz Priloga I. ovoga Zakona
 2. naložiti tuženiku da prekine s postupanjem koje je protivno propisima iz Priloga I. ovoga Zakona te mu narediti da, ako je to moguće, usvoji mjere koje su potrebne za uklanjanje štetnih posljedica koje su nastale zbog njegova protupravnog ponašanja i zabraniti mu takvo ili slično ponašanje ubuduće
 3. naložiti tuženiku da naknadi imovinsku i neimovinsku štetu uzrokovanu povredom propisa iz Priloga I. ovoga Zakona
 4. naložiti tuženiku isplatu naknade zbog stjecanja bez osnove uzrokovane povredom propisa iz Priloga I. ovoga Zakona.
- (2) Sud može naložiti tuženiku da se presuda iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka u cijelosti ili djelomično objavi u obliku koji sud smatra prikladnim ili da se objavi izjava kojom se navodi utvrđena povreda propisa iz Priloga I. ovoga Zakona.
- (3) U odluci suda o odbacivanju ili odbijanju tužbenog zahtjeva za naknadu štete sud će naložiti ovlaštenom tužitelju da o svom trošku obavijesti oštećenike na koje se pravomoćna odluka odnosi o odbacivanju odnosno odbijanju tužbenog zahtjeva putem sredstava koja odgovaraju okolnostima predmeta i u utvrđenim rokovima, a kada je to primjereno, obavješćivanjem svakog oštećenika pojedinačno.
- (4) Odredba stavka 3. ovoga članka ne primjenjuje se ako su oštećenici na drugi način obaviješteni o pravomoćnoj presudi ili odobrenoj nagodbi.

Paricijski rok

Članak 25.

Sud će u presudi kojom nalaže izvršenje kakve činidbe odrediti rok za njezino izvršenje prema okolnostima pojedinog slučaja uzimajući u obzir načelo žurnosti.

Sankcije za nepostupanje po presudi

Članak 26.

- (1) Sud će izreći novčanu kaznu u slučaju da tužitelj ili tuženik dobrovoljno ne ispuni obvezu iz sudske odluke iz članka 17., članka 20., članka 24. stavka 1. točke 2. i članka 24. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.
- (2) Sud će izreći novčanu kaznu za svaki dan zakašnjenja izvršenja sudske odluke iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o ozbiljnosti povrede prava zaštite potrošača.
- (3) Na izricanje novčane kazne iz stavaka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući će se način primijeniti odredbe propisa kojim se uređuje ovršni postupak kojima se uređuju odmjeravanje i izricanje novčane kazne kao sredstva ovrhe.
- (4) Naplaćena novčana kazna iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uplaćuje se na račun državnog proračuna Republike Hrvatske, dok će se o izvršenoj uplati obavijestiti sud.

*Dokazna snaga presude za ostale sudove***Članak 27.**

(1) Stranke u postupku u kojem je donesena pravomoćna presuda povodom predstavničke tužbe, u smislu postojanja povrede propisa iz Priloga I. ovoga Zakona, tu presudu mogu upotrijebiti kao dokaz u svim drugim tužbama za naknadu štete protiv istog trgovca za istu praksu.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na zainteresirane osobe.

*Financiranje parnice***Članak 28.**

(1) Ako parnicu povodom predstavničke tužbe financira treća strana, potrebno je osigurati da:

- se spriječi sukob interesa i
- financiranje koje pruža treća strana koja ima ekonomski interes za podnošenje tužbe ili interes za ishod parnice povodom predstavničke tužbe za naknadu štete ne utječe na zaštitu kolektivnih interesa oštećenih potrošača koja se ostvaruje parnicom.

(2) Treća strana koja financira parnicu povodom predstavničke tužbe ne smije utjecati na odluke ovlaštenih tužitelja vezane za tužbeni zahtjev iz članka 13. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, uključujući i odluku o sklapanju nagodbe iz članka 15. i 16. ovoga Zakona, na način koji bi štetio kolektivnim interesima potrošača na koje se tužbeni zahtjev odnosi.

(3) Zabranjeno je financiranje predstavničke tužbe za naknadu štete od strane konkurenta tuženika ili osobe koja je ovisna o tuženiku.

(4) Na povrede financijske neovisnosti tužitelja iz stavaka 1. do 3. ovoga članka sud pazi po službenoj dužnosti ili na prijedlog tuženika do pravomoćnosti odluke.

(5) Na zahtjev suda ovlašteni tužitelj dostavit će financijski pregled s popisom izvora sredstava korištenih za potporu predstavničkoj tužbi za naknadu štete.

*Naknade za sudjelovanje***Članak 29.**

(1) Ovlašteni tužitelj može zahtijevati od potrošača koji su izrazili volju da ih on zastupa u parnici povodom predstavničke tužbe za naknadu štete simboličnu naknadu za sudjelovanje u toj parnici.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka ne smije prelaziti 5% vrijednosti naknade štete koja je predmet tužbenog zahtjeva za potrošača, a u svakom slučaju ne smije biti viša od 70,00 eura.

*Prekid zastare***Članak 30.**

Podnošenjem predstavničke tužbe prekida se zastara za stranke i za oštećenike obuhvaćene predstavničkom tužbom.

*Plaćanje sudskih pristojbi***Članak 31.**

Ovlaštena tijela iz članka 8. stavaka 2. i 5. ovoga Zakona oslobođena su od plaćanja sudskih pristojbi tijekom cijelog postupka.

DIO TREĆI

INFORMIRANJE O PREDSTAVNIČKIM TUŽBAMA*Informacije o predstavničkim tužbama i prekograničnim predstavničkim tužbama***Članak 32.**

(1) Ovlaštena tijela iz članka 8. ovoga Zakona dužna su na svojim mrežnim stranicama, a po potrebi i na drugi prikladan način istaknuti informacije o:

1. domaćim i prekograničnim predstavničkim tužbama koje namjeravaju podnijeti
2. statusu podnesenih domaćih i prekograničnih predstavničkih tužbi i
3. ishodima tužbi iz točaka 1. i 2. ovoga stavka.

(2) Tuženik je dužan obavijestiti zainteresirane potrošače o podnesenoj predstavničkoj tužbi za naknadu štete koja se vodi protiv njega.

(3) Obavijest iz stavka 2. ovoga članka tuženik je dužan dati na način koji će osigurati da obavijest pravodobno prisprije do svih potencijalno povrijeđenih potrošača.

*Objava i ažuriranje informacija o ovlaštenim tijelima i predstavničkim tužbama***Članak 33.**

(1) Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje informacije o:

- ovlaštenim tijelima iz članka 8. ovoga Zakona i
- domaćim i prekograničnim predstavničkim tužbama koje su u tijeku i koje su pravomoćno okončane.

(2) Trgovački sud kojem je podnesena predstavnička tužba dužan je Ministarstvu redovito dostavljati informacije o podnesenim domaćim i prekograničnim predstavničkim tužbama, pravomoćnim odlukama o istima i zaključenim sudskim nagodbama.

*Dostava informacija o provedbi***Članak 34.**

(1) Ministarstvo objavljuje i dostavlja Europskoj komisiji informacije o:

1. broju i vrsti pravomoćnih odluka te zaključenih sudskih nagodbi u kolektivnim potrošačkim sporovima
2. strankama u postupcima pokrenutim predstavničkim tužbama
3. vrsti povreda iz Priloga I. ovoga Zakona obuhvaćenih predstavničkom tužbom
4. ishodima podnesenih predstavničkih tužbi i sklopljenih sudskih i izvansudskih nagodbi iz članaka 15. i 16. ovoga Zakona

5. mrežnoj stranici na kojoj će biti istaknuti podaci iz ovoga stavka.
- (2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji najkasnije 26. lipnja 2027., a zatim svake četiri godine.

DIO ČETVRTI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 35.**

Ministarstvo će do 26. prosinca 2023. Europskoj komisiji dostaviti informaciju iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 36.

Postupci pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o zaštiti potrošača (»Narodne novine«, br. 19/22.).

Članak 37.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti članci 114. do 130. Zakona o zaštiti potrošača (»Narodne novine«, br. 19/22.).

Članak 38.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 25. lipnja 2023.

PRILOG I.

Predstavničke tužbe iz članka 13. ovoga Zakona mogu se podnijeti zbog povreda materijalnih prava koje su obuhvaćene područjem primjene akata Europske unije:

1. Direktiva Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode (SL L 210, 7. 8. 1985., str. 29.).
2. Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, 21. 4. 1993., str. 29.).
3. Uredba Vijeća (EZ) br. 2027/97 od 9. listopada 1997. o odgovornosti zračnih prijevoznika u pogledu zračnog prijevoza putnika i njihove prtljage (SL L 285, 17. 10. 1997., str. 1.).
4. Direktiva 98/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o zaštiti potrošača prilikom isticanja cijena proizvoda ponuđenih potrošačima (SL L 80, 18. 3. 1998., str. 27.).
5. Direktiva 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL L 171, 7. 7. 1999., str. 12.).
6. Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17. 7. 2000., str. 1.); članci od 5. do 7., 10. i 11.

7. Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL L 311, 28. 11. 2001., str. 67.): članci od 86. do 90., 98. i 100.
8. Direktiva 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda (SL L 11, 15. 1. 2002., str. 4.): članci 3. i 5.
9. Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija (SL L 321, 17. 12. 2018., str. 36. – 214.): glava III.
10. Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31. 7. 2002., str. 37.): članci od 4. do 8. i 13.
11. Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima i o izmjeni Direktive Vijeća 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ (SL L 271, 9. 10. 2002., str. 16.).
12. Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1. 2. 2002., str. 1.).
13. Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL L 46, 17. 2. 2004., str. 1.).
14. Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća (»Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi«) (SL L 149, 11. 6. 2005., str. 22.).
15. Direktiva 2006/114/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zavaravajućem i komparativnom oglašavanju (SL L 376, 27. 12. 2006., str. 21.).
16. Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27. 12. 2006., str. 36.): članci 20. i 22.
17. Uredba (EZ) br. 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o pravima osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu (SL L 204, 26. 7. 2006., str. 1.).
18. Uredba (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu (SL L 315, 3. 12. 2007., str. 14.).

19. Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22. 5. 2008., str. 66.).
20. Direktiva 2008/122/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o zaštiti potrošača u odnosu na određene aspekte ugovora o pravu na vremenski ograničenu uporabu nekretnine, o dugoročnim proizvodima za odmor, preprodaji i razmjeni (SL L 33, 3. 2. 2009., str. 10.).
21. Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL L 293, 31. 10. 2008., str. 3.): članak 23.
22. Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31. 12. 2008., str. 1.): članci od 1. do 35.
23. Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17. 11. 2009., str. 32.).
24. Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14. 6. 2019., str. 125. – 199.): članak 9., poglavlje III., Prilozi I. i II.
25. Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL L 211, 14. 8. 2009., str. 94.): članak 3. i Prilog I.
26. Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10. 10. 2009., str. 7.).
27. Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31. 10. 2009., str. 10.): članak 14. i Prilog I.
28. Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17. 12. 2009., str. 1.): članci od 183. do 186.
29. Uredba (EZ) br. 392/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o odgovornosti prijevoznika u prijevozu putnika morem u slučaju nesreća (SL L 131, 28. 5. 2009., str. 24.).
30. Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (SL L 266, 9. 10. 2009., str. 11.).
31. Uredba (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre (SL L 342, 22. 12. 2009., str. 46.): članci od 4. do 6.

32. Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (SL L 342, 22. 12. 2009., str. 59.): članci od 3. do 8. i od 19. do 21.
33. Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15. 4. 2010., str. 1.): članci od 9. do 11., od 19. do 26. i 28.b.
34. Uredba (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a (SL L 27, 30. 1. 2010., str. 1.): članci 9. i 10.
35. Uredba (EU) br. 1177/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o pravima putnika kada putuju morem ili unutarnjim plovnim putovima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 334, 17. 12. 2010., str. 1.).
36. Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1. 7. 2011., str. 1.).
37. Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22. 11. 2011., str. 64.).
38. Uredba (EU) br. 181/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravima putnika u autobusnom prijevozu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 55, 28. 2. 2011., str. 1.).
39. Uredba (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 (SL L 304, 22. 11. 2011., str. 18.).
40. Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012., str. 1.): članci od 9. do 11.a.
41. Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30. 3. 2012., str. 22.).
42. Uredba (EU) 2022/612 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji (preinaka) (SL L 115, 13. 4. 2022, str. 1 – 37.)

43. Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Direktiva o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova) (SL L 165, 18. 6. 2013., str. 63.): članak 13.
44. Uredba (EU) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o online rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Uredba o online rješavanju potrošačkih sporova) (SL L 165, 18. 6. 2013., str. 1.): članak 14.
45. Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28. 2. 2014., str. 34.).
46. Direktiva 2014/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje neautomatskih vaga na tržište (SL L 96, 29. 3. 2014., str. 107.).
47. Direktiva 2014/35/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje na tržištu električne opreme namijenjene za uporabu unutar određenih naponskih granica (SL L 96, 29. 3. 2014., str. 357.).
48. Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12. 6. 2014., str. 349.): članci od 23. do 29.
49. Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28. 8. 2014., str. 214.).
50. Uredba (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) (SL L 352, 9. 12. 2014., str. 1.).
51. Uredba (EU) 2015/760 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o europskim fondovima za dugoročna ulaganja (SL L 123, 19. 5. 2015., str. 98.).
52. Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu i maloprodajnim naknadama za regulirane komunikacije unutar EU-a te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ i Uredbe (EU) br. 531/2012 (SL L 310, 26. 11. 2015., str. 1.).
53. Direktiva (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ (SL L 326, 11. 12. 2015., str. 1.).
54. Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/

EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23. 12. 2015., str. 35.).

55. Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. siječnja 2016. o distribuciji osiguranja (SL L 26, 2. 2. 2016., str. 19.): članci od 17. do 24. i od 28. do 30.

56. Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4. 5. 2016., str. 1.).

57. Uredba (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o medicinskim proizvodima, o izmjeni Direktive 2001/83/EZ, Uredbe (EZ) br. 178/2002 i Uredbe (EZ) br. 1223/2009 te o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 90/385/EEZ i 93/42/EEZ (SL L 117, 5. 5. 2017., str. 1.): poglavlje II.

58. Uredba (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o in vitro dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o stavljanju izvan snage Direktive 98/79/EZ i Odluke Komisije 2010/227/EU (SL L 117, 5. 5. 2017., str. 176.): poglavlje II.

59. Uredba (EU) 2017/1128 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prekograničnoj prenosivosti usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu (SL L 168, 30. 6. 2017., str. 1.).

60. Uredba (EU) 2017/1129 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu te stavljanju izvan snage Direktive 2003/71/EZ (SL L 168, 30. 6. 2017., str. 12.).

61. Uredba (EU) 2017/1131 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o novčanim fondovima (SL L 169, 30. 6. 2017., str. 8.).

62. Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28. 7. 2017., str. 1.): članci od 3. do 6.

63. Uredba (EU) 2018/302 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2018. o rješavanju pitanja neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na unutarnjem tržištu na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata te o izmjeni uredbi (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ (SL L 60I, 2. 3. 2018., str. 1.): članci od 3. do 5.

64. Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija (SL L 321, 17. 12. 2018., str. 36.): članci 88. i od 98. do 116. te prilozi VI. i VIII.

65. Direktiva (EU) 2019/770 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o isporuci digitalnog sadržaja i digitalnih usluga (SL L 136, 22. 5. 2019., str. 1.).

66. Direktiva (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o kupoprodaji robe, izmjeni Uredbe (EU)

2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 1999/44/EZ (SL L 136, 22. 5. 2019., str. 28.).